

Search and Rescue

רפואה שלמה חיים רפאל בן פרידא

On Shabbat (Saturday, March 2nd, 2019) during the stormy morning hours, United Hatzalah volunteers EMTs from Kiryat Gat and the surrounding region were asked by the Israeli Police to participate in the search for an older gentleman who had gone missing on Friday afternoon. It was believed that the man's life was in danger due to prolonged exposure to the elements and his previous health status.

The organization received permission from its Halachik Adviser Rabbi Naftali Halperin to send out a large number of volunteers to join in the search for the missing man who was a resident of Kiryat Gat.

The volunteers joined the police at their mobile command station which had been set up in the city's police station. There they were divided up into teams and assigned search quadrants. The volunteers then spent the next number of hours searching through the city and the surrounding area, in the wind and rain in order to find and rescue the missing man. The organization utilized a variety of emergency vehicles from the city, as well as those brought in from the surrounding area including Gush Etzion and Beit Shemesh. Ambulances, ambucycles and all-terrain vehicles (ATV's) were utilized where they could provide the most assistance.

During the search and rescue operations, a call was received about a man who was laying on the ground on Malchei Yisrael street in the city. A United Hatzalah ambulance was dispatched together with the police and arrived together at the location. There they found the missing man who was fully conscious. He was suffering from a mild case of hypothermia. Together, the officers and EMTs put the man into the ambulance and dried him off from the rain and warmed him. While he was recuperating, the ambulance crew began checking his vital signs and performing medical tests in order to ascertain his level of health.

Director of Operations for the Kiryat Gat chapter of United Hatzalah said after Shabbat: "United Hatzalah's network of volunteers is prepared to provide emergency medical response 24-hours-a-day. This work includes working on Shabbatot in accordance with the Halachik decisions made by United Hatzalah's Halachik division. In a situation such as this one from today, where there is a very real threat to someone's life, our volunteers answered the call immediately and left their homes and families on the day of rest to go search for a person in trouble. I was proud to hear that our volunteers, together with the police of Kiryat Gat found the missing person in stable condition. I want to thank the dozens of volunteers from the region and the neighboring regions of Beit Shemesh and Gush Etzion who participated in the search and gave of their time to assist in saving this man. Together, we prevented a tragedy today."

ומבואר בגמרא, שלאחר שכבר הגיעו לאדם המכוסה באבנים, אז אם רואים שכבר מת, אין להמשיך לחלל עליו את השבת, מפני שלא הותר חילול שבת בכדי לפנות אבנים מן המת, אבל כל שעוד יש בו חיות, אנו מחוייבים להמשיך לפנות מעליו את האבנים בשבת בכדי להצילו.

וכיצד בודקים את האדם לדעת אם עוד הוא חי או מת? על ידי בדיקת הנשימות, שאם עוד מורגשות נשימות סמוך לחטמו (לאף), סימן הוא שעוד יש בו חיות, כמו שנאמר "כל אשר נשמת רוח חיים באפיו", אבל אם אנו רואים שאינו נושם כבר, סימן הוא שכבר מת, ואין מחללים עליו את השבת.

One must desecrate Shabbat for his sake **even** if it is clear that he will **live** only a **short while** and will die soon after. If they found him **dead**, they should **leave him**.

[Rabbi Yehuda ben Lakish](#), as it was taught in a *baraita*: One may not save a corpse from a fire, since one may not violate Shabbat for the sake of the dead. [Rabbi Yehuda ben Lakish](#) said: I heard that one may save a corpse from a fire. The Gemara challenges: Even [Rabbi Yehuda ben Lakish](#) said this only with regard to a fire because a person is agitated over his dead relative, whose body might burn in the fire. If you do not permit him to remove the corpse he may come to extinguish the fire and transgress a severe Torah prohibition. However, here, in the case of a rockslide or building collapse, if you do not permit him to remove the debris, what might he do? In this case, there is no concern of Shabbat desecration, and preserving the dignity of the dead does not override Shabbat.

If a person is buried under a collapsed building, until what point does one check to clarify whether the victim is still alive? Until what point is he allowed to continue clearing the debris? They said: One clears until the victim's nose. If there is no sign of life, i.e., if he is not breathing, he is certainly dead. And some say: One clears until the victim's heart to check for a heartbeat. If several people are buried and one checked and found the upper ones under the debris dead, he should not say: The lower ones are likely also already dead, and there is no point in

continuing to search. **There was an incident where they found the upper ones dead and the lower ones alive.**

The dispute with regard to how far to check for signs of life applies when the digger begins removing the rubble **from below**, starting with the feet, **to above**. In such a case it is insufficient to check until his heart; rather, one must continue removing rubble until he is able to check his nose for breath. **But** if one cleared the rubble **from above to below, once he checked as far as the victim's nose he is not required** to check further, **as it is written: "All in whose nostrils was the breath of the spirit of life"** ([Genesis 7:22](#)).

ומרן השלחן ערוך (סי' שכט)

סעיף ג

מרן- מי שנפלה עליו מפולת ספק חי ספק מת ספק שם ספק אינו שם ואפילו אם תמצא לומר שהוא שם ספק גוי ספק ישראל מפקחין אע"פ שיש בו כמה ספיקות

מ"ב- ומיירי שהיה שם בעת המפולת ואינו ידוע אם הספיק לצאת מתוך ההפכה ונראה דה"ה אפילו לא ראינו אותו מתחלה להדיא רק בבית זה מצוין בני אדם בעת הזאת מחללין ומפקחין את הגל

הבא במחתרת בענין שמותר להרגו ובעת חתירתו נפל עליו גל אין מפקחין דגברא קטילה הוא

ישראל בעל עבירות לתאיבון כל זמן שאין כופר בתורה נראה דמחללין עליו את השבת כדי להצילו אבל אם הוא להכעיס אסור להצילו אף בחול וכ"ש דאסור לחלל עליו שבת בפיקוח הגל או בשאר רפואה

סעיף ד

טור- ואפילו מצאוהו מרוצץ שאינו יכול לחיות אלא לפי שעה מפקחין ובודקין עד חוטמו ואם לא הרגישו בחוטמו חיות אז ודאי מת לא שנא פגעו בראשו תחלה או ברגליו תחלה (דצריך לבדוק עד חוטמו)

מ"ב דכתיב כל אשר נשמת רוח חיים באפיו משמע דרוח חיים תלוי באפיו

ביה"ל- ואע"ג דלא שייך הכא חילול שבת אחת כדי שישמור שבתות הרבה באותה שעה ישוב בלבו ויתודה ולא דוקא לעשות מצות אפילו לא יעשה דחין בשביל חיים של ישראל ראייה- מתינוק משלך ברב אינו יהודי דמפקחין אע"פ דעל פי דין יהיה אינו יהודי גמור ולא יקים שום מצוה אע"פ כן כיון דבפיקוח נפש אין הולכין אחר הרוב חיישינן שמא ישראל הוא ולפ"ז ברור דאפילו קטן מרוצץ נמי מחללין אע"פ שלא ישמר שבתות גם לא יתודה ולא יבוא לכלל גדול אע"פ

כן מחללין וכמו כן חרש ושוטה דאע"ג דאינן בני מצות מכל מקום מחללין עליהם דהא לא מקיימי מצוה הוא משום אונסיהו ולא נפיק מכלל זה אלא ישראל מומר להכעיס דעובר במזיד אבל חרש ושוטה התורה פטרינהו מחמת אונסיהו

ומלבד זה גבי חרש שוטה פשיטא דמחללין עליהם שבת דהא אפילו נהרגין עליהם דגם הם בכלל איש יכה כל נפש

והוא הדין גוסס נמי מחללין עליו בפיקוח הגל או אם רופא אומר שססמנים אלו יועילו לו להאריך רגעי חייו דהא מרוצץ נמי גוסס הוא

סעיף ה

מין- מצא עליונים מתים לא יאמר כבר מתו התחתונים אלא מפקח עליהם שמא עדיין הם חיים

ומבואר בדברי הפוסקים האחרונים, הגאון רבי משה פיינשטיין ז"ל, והגאון רבי שלמה זלמן אוירבך זלה"ה, ומרן הגאון רבינו עובדיה יוסף שליט"א, כי דין זה שייך דוקא באדם שנפגע כל כך תחת המפולת, עד שאין ספק שלא נוכל להחיותו בשום אופן, אבל כל שעוד יש סיכוי להחיותו באמצעות הנשמה מלאכותית ומכת חשמל וכיוצא בזה, בודאי שאנו מחוייבים לחלל עליו את השבת, כל שעוד יש סיכוי להחיותו.

והנה נודע מאמר חז"ל בגמרא במסכת יומא (פה:), שהטעם שאנו מחוייבים לחלל את השבת על מי שנשקפת סכנה לחייו, הוא מפני שכדאי הדבר לחלל עליו שבת אחת, בכדי שישמור שבתות הרבה. ואם כן לכאורה משמע, שכל מה שאנו מצווים לחלל שבת על חולה, זהו דוקא במי שיש תקוה שיוכל לחיות עוד זמן ארוך, שיוכל לשמור שבת, אבל מי שהדבר ברור שגם אם יחיה, לא יוכל לחיות אלא זמן קצר, או שיהיה מחוסר הכרה, אין לחלל עליו את השבת, הואיל ולא שייך בו טעם זה שישמור שבתות הרבה.

אולם באמת אין הדבר כן, והסכמת הפוסקים שאף לצורך חיי שעה מחללים את השבת, ומה שאמרו בגמרא "חלל עליו שבת אחת בכדי שישמור שבתות הרבה", אין זה אלא להוספת טעם בלבד לענין חילול שבת על מי שיש בו סכנה, אבל לעולם אף אם הדבר ברור שלא יחיה אלא לפי שעה, חייבים לחלל עליו את השבת. ומרן הרב שליט"א האריך בזה בספרו לווית חן (עמ' קנ), והסביר דברי רבותינו בכמה אופנים, ואיך שיהיה להלכה יש לחלל שבת אף לצורך חיי שעה, ואף על הגוסס יש לחלל את השבת, הואיל ופיקוח נפש דוחה את כל התורה כולה, ואי אפשר לשער חשיבות חיי שעה של נפש מישראל, שבכל רגע שיהודי חי, עוד הוא יכול לזכות לחיי נצח, על ידי הרהור תשובה ומעשים טובים, וגם אין לשער גודל הזכות בסבל היסורים של כל אדם בעולם, שהם מזככים את האדם לקראת בואו לחיי העולם הבא.